

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJII
STUDIA CROATICA

Temeljem članka 64. stavka 3. u vezi s člankom 63. stavkom 6. člankom 112. stavkom 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), članka 45. stavka 3. u vezi s člankom 40. stavkom 7., člankom 43. stavkom 3. i člankom 79. Statuta Sveučilišta u Zagrebu od 25. veljače 2005., 22. listopada 2009., 10. studenoga 2015. i 28. rujna 2017., Odluke Senata Sveučilišta u Zagrebu o promjeni statusa Sveučilišnoga centra *Hrvatski studiji* u Sveučilišni odjel *Hrvatski studiji* od 17. siječnja 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-15), Odluke o imenovanju privremenih tijela Sveučilišnoga odjela Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu od 17. siječnja 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-16), 28. rujna 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-22), 14. studenoga 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-25) i 27. veljače 2018. (klasa 602-04/18-11/05, ur. broj 380-040/1-18-1), a povodom podnesaka doc. dr. sc. Tomislava Janovića od 4. siječnja 2019. (klasa 053-01/19-2/0001, ur. broj 380-1/1-19-002, zaprimljeno 7. siječnja 2019.) i od 21. siječnja 2019. (klasa 053-01/19-2/0001, ur. broj 380-1/1-19-003, zaprimljeno 22. siječnja 2019.), upućenih privremenomu Znanstveno-nastavnomu vijeću, privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 6. sjednici u XXVII. akademskoj godini održanoj 30. siječnja 2019. jednoglasno je donijelo

O D L U K U

Privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu oglašava se nenadležnim:

- povodom Očitovanja doc. dr. sc. Tomislava Janovića od 4. siječnja 2019., upućenoga privremenomu Znanstveno-nastavnomu vijeću (klasa 053-01/19-2/0001, ur. broj 380-1/1-19-002, zaprimljeno 7. siječnja 2019.) o zaključcima Etičkoga povjerenstva Hrvatskih studija od 17. prosinca 2018. (klasa 053-01/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-024),
- povodom Zahtjeva doc. dr. sc. Tomislava Janovića u istom podnesku od 4. siječnja 2019. za izuzeće prof. dr. sc. Mislava Kukoča iz sastava Etičkoga povjerenstva i
- povodom Opetovanoga zahtjeva doc. dr. sc. Tomislava Janovića u istom podnesku od 4. siječnja 2019. za izuzeće doc. dr. sc. Vlatke Vukelić i
- povodom „Dodatnog upozorenja“ doc. dr. sc. Tomislava Janovića „na sukob interesa doc. dr. sc. Vlatke Vukelić, predsjednice Etičkog povjerenstva Hrvatskih studija“ od 21. siječnja 2019. (klasa 053-01/19-2/0001, ur. broj 380-1/1-19-003, zaprimljeno 22. siječnja 2019.)

u postupku davanja mišljenja Etičkoga povjerenstva Hrvatskih studija o sukladnosti djelovanja doc. dr. sc. Tomislava Janovića u postupku njegova izbora u znanstveno zvanje višega znanstvenoga suradnika, odnosno u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednoga profesora i prof. dr. sc. Zvonimira Čuljka, predsjednika stručnoga povjerenstva u predmetnom izbornom postupku, s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Obrazloženje

Člankom 64. stavkom 3. trećom rečenicom *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17) propisano je: „U odnosu na pročelnika i stručno vijeće odjela na odgovarajući će se način primijeniti odredbe članka 63. ovoga Zakona.“ Člankom 63. stavkom 1. *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* propisano je: „Fakultet i umjetnička akademija imaju: dekana, vijeće (fakultetsko vijeće i vijeće akademije) te druga tijela predviđena statutom sveučilišta, svojim statutom ili drugim općim aktom.“ Člankom 63. stavkom 6. istoga *Zakona* propisano je: „Vijeće, sukladno statutu sveučilišta: 1. donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima, 2. bira i razrješuje dekana i prodekane, 3. donosi statut i druge opće akte, 4. obavlja druge poslove utvrđene statutom sveučilišta, statutom visokoga učilišta ili drugim općim aktom.“

Člankom 45. stavkom 3. *Statuta Sveučilišta u Zagrebu* od 25. veljače 2005., 22. listopada 2009., 10. studenoga 2015. i 28. rujna 2017. propisano je: „Odjel ima pročelnika kao čelnika te odjelsko vijeće kao stručno vijeće.“ Člankom 40. stavkom 7. *Statuta Sveučilišta u Zagrebu* određeno je: „Tijela upravljanja fakulteta su: dekan i fakultetsko vijeće odnosno vijeće akademije (u daljnjem tekstu samo: stručno vijeće). Fakulteti mogu imati i druga tijela čije nadležnosti i sastav utvrđuje statut fakulteta.“ Člankom 43. stavkom 3. *Statuta Sveučilišta u Zagrebu* određeno je: „Stručno vijeće: 1. donosi statut fakulteta natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, 2. bira dekana i prodekane, 3. provodi izbore za članove vijeća područja, 4. prihvaća godišnje izvješće dekana, 5. donosi proračun i završni račun fakulteta, 6. vodi brigu i donosi odluke u cilju osiguranja kvalitete studija i znanstvenog, odnosno umjetničkog rada, 7. pokreće postupak donošenja i brine o provedbi nastavnih programa, studija, znanstvenih i umjetničko-produkcijskih projekata, te daje mišljenje o prijedlogu sveučilišnih nastavnih planova i programa u cjelini ili u dijelovima iz područja svojega djelovanja, 8. osniva nove i razvija postojeće istraživačke kapacitete na razini odgovarajuće znanstvene ili umjetničke discipline, 9. pokreće i provodi postupke izbora u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna zvanja, te druga zvanja, sukladno Zakonu i Statutu sastavnice, 10. osigurava uvjete za slobodu inicijative pojedinaca i skupina istraživača, nastavnika i studenata u znanstvenim, umjetničkim, nastavnim i stručnim djelatnostima, 11. daje mišljenje o nabavi, postavljanju i uporabi krupne opreme na Sveučilištu iz područja svojega djelovanja, 12. daje suglasnost dekaneu za poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun fakulteta / umjetničkih akademija u vrijednosti iznad 1.000.000 kuna do 3.000.000 kuna, te 13. obavlja druge poslove utvrđene Zakonom, ovim Statutom i statutom fakulteta.“

Člankom 30. *Pravilnika o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* od 12. rujna 2005. i 30. rujna 2008., koji se primjenjuje sukladno Odluci Znanstveno-nastavnoga vijeća od 30. siječnja 2017. (klasa 640-01/2-17-0002, ur. broj 380-1/1-17-002), propisano je: „Znanstveno-nastavno vijeće: 1. raspravlja i odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti; 2. donosi opće akte Hrvatskih studija; 3. provodi izbore za članove vijeća područja; 4. ističe predloženika za voditelja Hrvatskih studija; 5. prihvaća godišnje izvješće voditelja Hrvatskih studija; 6. donosi proračun i završni račun Hrvatskih studija; 7. vodi brigu i donosi odluke u cilju osiguranja kvalitete studija i znanstvenog rada; 8. utvrđuje prijedlog studijskih programa; 9. donosi izvedbeni plan nastave; 10. bira člana Senata iz redova nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju; 11. utvrđuje potrebu za nastavnicima; 12. pokreće i provodi postupke izbora u znanstveno-nastavna i druga zvanja sukladno Zakonu, Statutu Sveučilišta i ovom Pravilniku; 13. bira nastavnike i suradnike na odgovarajuća znanstvena, znanstveno-nastavna, nastavna i suradnička radna mjesta; 14. daje suglasnost voditelju Hrvatskih studija za poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun Hrvatskih studija u vrijednosti iznad 500.000,00 kn do 3.000.00000 kn; 15. imenuje članove stalnih i povremenih Povjerenstava, te radnih grupa; 16. odlučuje o posebnim pitanjima od interesa

za studente; 17. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom Sveučilišta i ovim Pravilnikom, te drugim općim aktima Hrvatskih studija.“

Iz navedenih odredaba slijedi da stručno vijeće sastavnice nije nadležno odlučivati o postupkovnopравnim prigovorima ni o zahtjevu za izuzeće predsjednika, člana ili zamjenika predsjednika ili člana etičkoga povjerenstva sastavnice, niti postupati kao instancijsko, devolucijsko, kasacijsko ili revizijsko tijelo u odnosu na djelovanje etičkoga povjerenstva sastavnice. Stručno vijeće sastavnice nadležno je za četiri zadaće propisane *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, za 13 poslova taksativno navedenih *Statutom Sveučilišta u Zagrebu*, i 17 nadležnosti predviđenih *Pravilnikom o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu*, a ni jedna od njih ne uključuje jurisdikciju, pravo ni obvezu stručnoga vijeća da se na bilo koji način upušta ili intervenira kao tijelo nadređeno etičkomu povjerenstvu.

Naprotiv, članak 30. stavak 1. *Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu* od 15. svibnja 2007. (klasa 012-03/07-03/2, ur. broj 380-07/1-09-5) i od 13. studenoga 2018. (klasa 012-03/18-03/12, ur. broj 380-020/173-18-3) određuje: „Etička povjerenstva sastavnica imenuje dekan uz suglasnost stručnoga vijeća sastavnice, na rok od četiri godine.“ Dakle, stručno vijeće niti imenuje, niti razrješava etičko povjerenstvo, niti se po naravi stvari ima pravo miješati u neovisnost njegova rada. Konačna nadležnost stručnoga vijeća vezana uz djelovanje etičkoga povjerenstva određena je člankom 30. stavkom 4. *Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu*: „Sastavnica može donijeti poslovnik etičkog povjerenstva i njime urediti pojedina pravila o radu i djelovanju etičkoga povjerenstva koja nisu uređena Etičkim kodeksom.“

Sam etički postupak odvija se tako da su čelnik sastavnice i rektor Sveučilišta jedini ovlašteni podnositelji zahtjeva etičkomu povjerenstvu za davanjem mišljenja o sukladnosti određenoga djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima *Etičkoga kodeksa*, a da nakon zaprimanja zahtjeva etičko povjerenstvo neovisno provodi postupak radi primjene moralnih načela i načela profesionalne etike u profesionalnom i javnom djelovanju zaposlenika Sveučilišta u Zagrebu i zaštite od svih oblika ugroze znanstvenoga poštenja.

Stručno vijeće nadležno je pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom samo u slučaju opisanom u članku 33. stavku 3. *Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu*, ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja dekana ili rektora s načelima i pravilima *Etičkoga kodeksa*. Ali ni u tom slučaju stručno vijeće nije nadležno miješati se na bilo koji način u tijek postupka pred etičkim povjerenstvom.

Sama narav davanja mišljenja o sukladnosti određenoga djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima *Etičkoga kodeksa* zahtijeva da djelovanje etičkoga povjerenstva bude samostalno i funkcionalno neovisno, bez uplitanja stručnoga vijeća u njegov rad, bez prava ukidanja njegovih akata ili bez prava davanja obvezatnih naputaka. Sustav provjerâ i ravnotežâ zahtijeva da ovlasti stručnoga vijeća i etičkoga povjerenstva budu jasno odijeljene, kako bi se etički postupci mogli provoditi neovisno, nepristrano, pravično i u razumnom roku.

Takvo shvaćanje postaje imperativno ako se prihvaća da je načelo diobe vlasti jedno od elemenata vladavine prava, jer sprječava mogućnost koncentracije ovlaštenja i moći samo u jednom tijelu (usp. u judikaturi točku 12. Odluke Ustavnoga suda RH broj U-I-659/1994 od 15. ožujka 2000., Narodne novine, broj 31/00; i u pravnoj teoriji sveučilišni udžbenik: Branko Smerdel – Smiljko Sokol, *Ustavno pravo*, Zagreb, 2006., str. 331). Razdioba nadležnosti najbolje se štiti ako propisodavcu nije dopušteno općim ni pojedinačnim aktima zadirati u utvrđene ovlasti i dužnosti drugoga tijela i tijekom postupka pred njim. Ovlasti i dužnosti koje pripadaju pojedinim tijelima akademske samouprave i sveučilišne autonomije ne mogu se ni proširivati ni ograničavati „u hodu“, jer bi to moglo utjecati na njihov utvrđeni položaj i na međusobne odnose među njima, a time i na temeljna obilježja poretka kakav je ustrojen *Ustavom*, zakonima, *Statutom Sveučilišta* i *Etičkim kodeksom*.

S obzirom na akademsko načelo promicanja sloboda svake ljudske osobe, naravnu i zakonsku obvezu sveučilišta da razvija društvenu odgovornost svih članova akademske zajednice, da svoje zadaće ostvaruje u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluje i da ostvaruje odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje, načela akademske samouprave i sveučilišne autonomije podrazumijevaju diobu odgovornosti na Sveučilištu i njezinim sastavnicama. Stoga stručno vijeće kao kolegijalni stručni organ i propisodavno tijelo, koje odlučuje o znanstvenim, nastavnim i stručnim pitanjima, može i mora nastojati oko međusobne suradnje i uzajamnoga nadzora samo u okviru unaprijed postavljenih mjerila i ne može se upuštati u vrjednovanje okolnosti iz pojedinih konkretnih postupaka. Utjecaj odluka i ocjena propisodavnoga tijela o okolnostima iz pojedinačnim predmeta u postupcima koji se vode pred etičkim tijelima doveo bi u pitanje samu svrhu i smisao njihova postojanja i ustroja.

Privremeno Znanstveno-nastavno vijeće osobito ističe kako je člankom 34. stavkom 8. *Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu* od 15. svibnja 2007. i od 13. studenoga 2018. određeno: „Protiv mišljenja povjerenstva podnositelj zahtjeva i član sveučilišne zajednice u odnosu na čiju etičnost je povjerenstvo zauzelo stav, imaju pravo podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka mišljenja. O žalbi odlučuje Etički savjet Sveučilišta. Žalba treba biti određena i mora točno i precizno opisati načelno pitanje o kojem je riječ i konkretne okolnosti slučaja i djelovanja odnosno ponašanja za koje se tražila ocjena suglasnosti s načelima i pravilima Etičkog kodeksa i za koje je doneseno mišljenje.“ Stoga je očito da je o svim dvojabama i nezadovoljstvima člana sveučilišne zajednice u odnosu na čiju etičnost etičko povjerenstvo može zauzeti stajalište u postupku davanja mišljenja predviđen i osiguran redovit, devolutivan i samostalan pravni lijek žalbe, kojim se ispitivanje pravilnosti rada etičkoga povjerenstva sastavnice i njegovih rezultata povjerenstva drugomu, od etičkoga povjerenstva sastavnice objektivnijemu, višem i kvalificiranijemu forumu.

Zaključivši da stručno vijeće jednostavno nije *forum ad quem* u etičkim postupcima i da je radi integriteta etičkoga postupka nužno da se stručno vijeće suzdrži i od svakoga privida miješanja u etički postupak, privremeno Znanstveno-nastavno vijeće odlučilo je kao u izrjeci.

U Zagrebu, 30. siječnja 2019.
Klasa: 640-01/19-2/0001
Ur. broj: 380-1/1-19-020

Pročelnik
[Signature]

izv. prof. dr. sc. Mario Grčević

Dostaviti:

1. Doc. dr. sc. Tomislavu Janoviću
2. Etičkomu povjerenstvu Hrvatskih studija
3. Etičkomu savjetu Sveučilišta u Zagrebu
4. Službi za opće, pravne i kadrovske poslove
5. Pismohrani